

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO REPUBLIKE HRVATSKE
Zagreb, Gajeva 30a

Broj: M-DO-208/2021-4
Zagreb, 28. prosinca 2021.
ŽŠ/AM

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA
n/r ministra dr.sc. Tomislava Čorića

Radnička cesta 80
ZAGREB

PREDMET: Ugovori između Republike Hrvatske i MOL Hungarian Oil and Gas
Company PLC
- mišljenje, daje se

Na broj: KLASA: 011-01/21-01/806
URBROJ: 517-14-1-21-3

Poštovani,

dana 27. prosinca 2021. zaprimili smo Vaš dopis gornje klase u kojem tražite mišljenje o pravnim radnjama koje je potrebno poduzeti radi osporavanja Ugovora o međusobnim odnosima dioničarima koji se odnosi na INA-Industriju nafte d.d. (FASHA) i Ugovora o plinskom poslovanju (GMA) oba od 30. siječnja 2009., a za koje je pravomoćnom presudom Županijskog suda u Zagrebu broj K-Us-50/14 od 27. prosinca 2019., potvrđene presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj KŽ-Us-76/2020 od 7. srpnja 2021. utvrđeno da su zaključeni na temelju koruptivnih radnji.

U pravitku Vašeg dopisa dostavili ste nam, osim naprijed navedenih Ugovora i presuda, još i Ugovor o međusobnim odnosima dioničara koji se odnosi na INA-Industriju nafte d.d. od 17. srpnja 2003. (SHA), Pravorijek Arbitražnog tribunala utemeljen prema pravilima Komisije Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovačko pravo (UNCITRAL) od 23. prosinca 2016. te odluku švicarskog Saveznog Vrhovnog suda od 17. listopada 2017. kojom je odbačena tužba-žalba i zahtjev za reviziju podnesen od strane Republike Hrvatske.

Izvršen je uvid u svu dostavljenu dokumentaciju, kao i u pravno mišljenje profesora dr.sc. Hrvoja Sikirića od 1. prosinca 2021. vezano uz mogućnosti pokretanja postupka za utvrđenje ništetnosti FASHA i GMA, te Odvjetničkog društva Lalive od 10. prosinca 2021. vezano uz mogućnost pokretanja postupka revizije arbitražnog pravorijeka pred švicarskim Saveznim Vrhovnim sudom te se očitujemo kako slijedi.

Republika Hrvatska je 17. srpnja 2003. zaključila s MOL Hungarian Oil and Gas PLC ugovor o kupoprodaji dionica i međudioničarski ugovor u odnosu na INU-Industriju nafte d.d. (SHA). Člankom 15. ugovorena je klauzula o rješavanju sporova koja glasi:

"Svi sporovi koji bi mogli nastati između Ugovornih strana iz ili u odnosu na ili u svezi s ovim Ugovorom bit će konačno riješeni arbitražom sukladno važećim Pravilima o međunarodnoj arbitraži Međunarodne gospodarske komore. Broj arbitara imenovanih sukladno navedenim pravilima bit će tri. Svaka Ugovorna strana imenuje po jednog arbitra, a dva tako imenovana arbitra imenuju trećeg arbitra, koji će postupati kao predsjednik Arbitražnog tribunala. Mjesto arbitraže bit će Ženeva, Švicarska. Jezik arbitražnih postupaka bit će engleski jezik ili drugi jezik kojeg Ugovorne strane dogovore. Pravorijek donesen u bilo kojoj arbitraži temeljem ovog Ugovora bit će zadnji i konačan i presuda o tome može biti donesena na bilo kojem sudu nadležnom za izvršenje istog. Protiv Pravorijeka donesenih temeljem ovog Ugovora neće biti nikakve žalbe pred bilo kojim sudom."

Dana 30. siječnja 2009. potpisana je Prva izmjena i dopuna međudioničarskog ugovora (FASHA) koja ne sadrži odredbu o rješavanju sporova, zbog čega se primjenjuje odredba iz Ugovora iz 2003. godine.

Istog datuma zaključen je i Ugovor o plinskom poslovanju GMA koji sadrži identičnu odredbu o rješavanju sporova – arbitražom.

Ističe se da je arbitražna klauzula zaseban ugovor u odnosu na glavni ugovor u kojem je sadržana, pa moguća ništetnost glavnog ugovora nema za posljedicu nevaljanost arbitražne klauzule.

Nakon što je 19. studenog 2011. Županijski sud u Zagrebu donio presudu K-Us-26/11 kojom je utvrđena kaznena odgovornost Ive Sanadera za primanje mita, Republika Hrvatska je u siječnju 2014. godine pokrenula protiv MOL-a arbitražni postupak temeljem pravila UNCITRAL-a i to upravo poštujući odredbu o rješavanju sporova arbitražom sadržanu u čl. 15. Ugovora o međusobnim odnosima dioničara iz 2003. godine i čl. 4.8.2.2. Glavnog ugovora o plinskom poslovanju iz 2009. godine. Mjesto arbitraže je Ženeva što je određeno Ugovorom, pa je stoga lex arbitri švicarsko pravo.

Tužba je podnesena 14. listopada 2014., nakon što je odluka o kaznenoj odgovornosti postala pravomoćna, i temelji se na činjenici da je Ivo Sanader primio mito da bi omogućio MOL-u stjecanje upravljačkih prava nad INA-Industrijom nafte d.d., te zbog toga što MOL nije ispunio svoje ugovorne obveze koje se prvenstveno odnose na ulaganje u rafinerije u Rijeci i Sisku.

Tužbeni zahtjev se odnosio na utvrđenje ništetnosti FASHA i GMA zbog počinjenja kaznenog djela davanja i primanja mita te alternativno ako Tribunal ne proglasi FASHA ništetnom na osnovi mita, da se FASHA proglasi ništetnom na temelju čl. 270., 271. i 322. Zakona o obveznim odnosima i Zakona o trgovačkim društvima, kao i da se obveže na plaćanje naknade štete radi povrede FASHA prema kojoj je MOL trebao razvijati i proširiti ININO poslovanja.

Dana 23. prosinca 2016. (nakon što je Ustavni sud ukinuo presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Županijskog suda u Zagrebu) Tribunal je donio Pravorijek koji glasi:

"U ovoj arbitraži između tužitelja, Republike Hrvatske, i tuženika, MOL Hungarian Oil and Gas PLC., iz naprijed navedenih razloga te odbijajući sve podneske i tvrdnje o suprotnom, ovaj Tribunal **UTVRĐUJE, PROGLAŠAVA, ODREĐUJE, NAREĐUJE** te **PRESUĐUJE** da se odbijaju svi zahtjevi Republike Hrvatske koji se temelje na mitu, upravljanju društvom i MOL-ovim navodnim povredama Ugovora o međusobnim odnosima dioničara iz 2003. godine."

Republika Hrvatska je 1. veljače 2017. uložila tužbu-žalbu i zahtjev za reviziju protiv arbitražnog Pravorijeka jer je arbitar kojeg je imenovala Republika Hrvatska bio u sukobu interesa čime je povrijeđeno pravo na raspravljanje i pravorijek je nespojiv s javnim poretom jer Tribunal nije uzeo u obzir odlučujuće dokaze u odnosu na kazneno djelo uzimanja/davanja mita koju tužbu-žalbu i zahtjev za reviziju je švicarski Savezni Vrhovni sud u listopadu 2017. odbacio.

Slijedom svega navedenog, a uzimajući u obzir pravni okvir i arbitražnu klauzulu iz Ugovora iz 2003. godine, provedene postupke i činjenice u konkretnom predmetu, prihvaćajući mišljenja prof.dr.sc. Hrvoja Sikirića i Odvjetničkog ureda Lalive, te s obzirom na sve okolnosti ovog slučaja, mišljenja smo da se, u ovom trenutku, kao najučinkovitiji pravni put za zaštitu interesa Republike Hrvatske ukazuje podnošenje revizije protiv arbitražnog Pravorijeka švicarskom Saveznom Vrhovnom sudu sukladno čl. 190.a i 192. PILA-e (Švicarskog zakona o privatnom međunarodnom pravu od 18. prosinca 1987. zadnja izmjena je na snazi od 1. siječnja 2021.).

Ovisno o odluci švicarskog suda trebati će donijeti odluku o poduzimanju daljnjih pravnih radnji radi zaštite interesa Republike Hrvatske.

S poštovanjem,

ZAMJENICA GLAVNE DRŽAVNE ODVJETNICE
REPUBLIKE HRVATSKE

